

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. vasario 14 d.
(OR. en)

6289/23

COH 18
CLIMA 68
ENER 72
ENV 121
SOC 92
FIN 168

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2023 m. vasario 14 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 5884/23

Dalykas: Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 22/2022: „ES parama anglių pramonės regionams. Mažai dėmesio skiriama socioekonominei ir energetikos pertvarkai“
– Tarybos išvados (2023 m. vasario 14 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos 2023 m. vasario 14 d. Tarybos (ekonomikos ir finansų reikalai) 3931-ame posėdyje patvirtintos Tarybos išvados dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 22/2022 „ES parama anglių pramonės regionams. Mažai dėmesio skiriama socioekonominei ir energetikos pertvarkai“.

TARYBOS IŠVADOS

dėl Specialiosios ataskaitos Nr. 22/2022 „ES parama anglių pramonės regionams. Mažai dėmesio skiriama socioekonominei ir energetikos pertvarkai“

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA:

- 1) PALANKIAI VERTINA Europos Audito Rūmų (toliau – Audito Rūmai) specialiąją ataskaitą Nr. 22/2022 ir Komisijos pastabas dėl šios ataskaitos;
- 2) PAŽYMI, kad Audito Rūmų audito metu buvo nagrinėjama, ar 2014–2020 m. laikotarpiu ES parama iš Europos socialinio fondo (ESF), Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir Sanglaudos fondo septyniems įimtį įtrauktiems ES anglių pramonės regionams veiksmingai prisidėjo prie jų socioekonominės ir energetikos pertvarkos. Audito Rūmai daugiausia dėmesio skyrė tam, ar
 - atleistiems su anglimis susijusių pramonės sektorių darbuotojams buvo rengiami reikiami mokymai ir teikiama reikiama pagalba;
 - valstybės narės kartu su Komisija nustatė socioekonominio vystymosi poreikius ir atitinkamai nukreipė lėšas, ir ar
 - iš energinių anglių išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažėjimas atitiko ES energinių anglių gavybos mažėjimo tendencijas;
- 3) PRIPAŽIŠTA, kad šio audito rezultatais ir rekomendacijomis siekiama prisidėti prie to, kad Teisingos pertvarkos fondo (TPF) parama būtų įgyvendinama ekonomiškai efektyviai ir veiksmingai, laikantis Europos žaliojo kurso;

- 4) ATKREIPIA DĖMESĮ į ataskaitoje nustatytus faktus, visų pirma į tai, kad:
- atleistiems anglių pramonės darbuotojams buvo rengiami ES finansuoti mokymai, tačiau duomenų apie dalyvavimą juose trūksta;
 - atrinkti anglių pramonės regionai, naudodami ES lėšas teritorinei sanglaudai, mažai dėmesio skyrė socioekonominei ir energetikos pertvarkai;
 - teikiant ES paramą anglių pramonės regionams iki šiol mažai dėmesio skirta darbo vietų kūrimui ir energetikos pertvarkai ir poveikis jiems buvo nedidelis;
 - nepaisant bendros pažangos, kai kuriose valstybėse narėse anglis tebėra reikšmingas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų šaltinis;
 - teikiami duomenys apie metano kiekį, išmetamą iš uždarytų ar apleistų kasyklų, nebuvo pakankamai patikimi ir jų nebuvo prašoma;
- 5) ATKREIPIA DĖMESĮ Į IŠŠŪKIUS, su kuriais valstybės narės susiduria norėdamos veiksmingai naudoti TPF lėšas, kad būtų sumažintos su pertvarka susijusios socioekonominės ir aplinkosaugos sąnaudos, atsižvelgiant į ribotą laikotarpį, kuriuo galima naudoti šio fondo išteklius, susijusius su priemone „NextGenerationEU“, ir į tai, kad tebesitęsia Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą; todėl PRAŠO Komisijos glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir nuolat padėti joms įgyvendinti atitinkamas investicijas, įskaitant didelius pertvarkos projektus;

- 6) PRITARIA Komisijos nuomonei, išdėstyta jos pastabose dėl Audito Rūmų ataskaitoje nustatytų faktų ir pateiktų rekomendacijų, visų pirma tam, kad:
- anglių pramonės regionų socioekonominė ir energetikos pertvarka nebuvo konkretus teisinės sistemos, kuria grindžiami 2014–2020 m. sanglaudos politikos fondai, tikslas, ir valstybės narės neprivalėjo anglių pramonės regionų atžvilgiu laikytis ypatingo požiūrio, kai buvo deramasi dėl 2014–2020 m. programų;
 - duomenų apie atleistus akmens anglių pramonės darbuotojus, kurie dalyvavo ES finansuojamuose kursuose, trūko, nes nebuvo teisinio reikalavimo rinkti šios konkrečios grupės dalyvavimo duomenis;
 - 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu vykdant Teisingos pertvarkos mechanizmo ir jo TPF ramsčio programavimą visapusiškai atsižvelgiama į anglių, durpių ir degių skalūnų regionų, taip pat daug anglies dioksido išmetančių regionų poreikius;
 - po 2022 m. vasario mėn. prasidėjusios Rusijos invazijos į Ukrainą Komisija pripažino, kad prieš pereinant prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių valstybėms narėms gali tekti trumpuoju laikotarpiu padidinti anglių naudojimą, kad būtų sumažinta priklausomybė nuo Rusijos iškastinio kuro, su sąlyga, kad bus laikomasi 2030 m. energetikos ir klimato srities tikslų;
 - Komisija pripažino trumpalaikes priemones, tačiau taip pat paragino paspartinti ES perėjimą prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių, kad būtų galima greitai sumažinti importą ir kartu įgyvendinti 2030 m. ir 2050 m. energetikos ir klimato srities tikslus;

7) ATKREIPIA DĖMESĮ į Audito Rūmų rekomendacijas ir PRAŠO Komisijos:

- tvirtinant dar nepateiktus teritorinius teisingos pertvarkos planus ir programas, taip pat tvirtinant teisingos pertvarkos planų bei programų pakeitimus, vykdant tų planų ir programų įgyvendinimo stebėseną ir teikiant informaciją apie jų įgyvendinimą, tikrinti, ar valstybės narės veiksmingai ir efektyviai naudoja TPF išteklius tam, kad būtų sumažintas perėjimo prie poveikio klimatui neutralumo anglių pramonės ir daug anglies dioksido išmetančiuose regionuose socioekonominis poveikis;
 - dalytis iš uždarytų ar apleistų anglių kasyklų išmetamo metano kiekio matavimo ir valdymo gerosios praktikos pavyzdžiais.
-